

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 117.914 van 3 april 2003
in de zaak A. 129.163/VII-28.359.**

In zake : Veerle HÜWELS,
 Wonende te 2890 SINT-AMANDS,
 Spoorweglaan 20

tegen :

 het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering,
 dat woonplaats kiest bij
 Advocaat B. BRONDERS,
 kantoor houdende te OOSTENDE
 E. Beernaertstraat 106.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Veerle HÜWELS op 12 november 2002 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van "het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw dd. 6 september 2002, houdende verwerping van het beroep door verzoekster aangetekend tegen het besluit van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest (OVAM) met kenmerk BOA-S/V-JNE/C946, van 28 mei 2002 waarbij de OVAM beslist dat het bodemsaneringsproject 'Bodemsaneringsproject vast deel van de bodem Site 'Kouterwijk'-00/04875/AV' opgesteld onder leiding van de erkende bodemsaneringsdeskundige ECOLAS n.v., Lange Nieuwstraat 43, 2000 Antwerpen en aan de OVAM betekend op 1 maart 2002, conform de bepalingen van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering, zoals gewijzigd, wordt verklaard";

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur
E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 23 januari 2003 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 6 februari 2003, op welke datum de zaak in verderzetting wordt uitgesteld tot 19 maart 2003;

Gehoord het verslag van Staatsraad E. BREWAEYS;

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en van Advocaat V. VAN DE KEERE die, loco Advocaat B. BRONDERS verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De feiten

1.1. Verzoekster is eigenares en bewoonster van een te saneren perceel grond gelegen aan de Spoorweglaan nr. 20 te Sint-Amands, kadastraal bekend onder afdeling 1, sectie B, perceel nummer 394 w4. Zij betoogt dat zij op het tuingedeelte van dit perceel gedurende jaren zeer intensief, zowel naar tijd als naar geld, investeerde in de aanleg en verfraaiing van de tuin. Zij zorgde voor fraaie en dure beplanting, de aanleg van een tuinhuis, e.d.m.

1.2. In 1999 beslist de OVAM, gelet op de ernstige graad van verontreiniging die werd vastgesteld, over te gaan tot de ambtshalve sanering van een reeks percelen, waaronder dat van verzoekster. In opdracht van de OVAM stelt de n.v. ECOLAS een bodemsaneringsproject op voor het vast deel van de bodem site "Kouterwijk" te Sint-Amands. Het is klaar op 20 februari 2002.

1.3. Verzoekster wordt met een schrijven van 14 maart 2002 door de OVAM op de hoogte gebracht van het bodemsaneringsproject, en er wordt haar medegedeeld dat de werken onder meer bestaan in het afgraven van de verontreinigde grond tot op een diepte van 75 cm, het afvoeren van de verontreinigde grond naar een erkend verwerkingscentrum, en het aanvullen van de ontgraven zones met zuivere grond. Er wordt haar eveneens medegedeeld dat zij bij het gemeentebestuur of bij de OVAM kennis kan nemen van het bodemsane-

ringsproject en vervolgens haar eventuele bezwaren of opmerkingen kan meedelen aan de OVAM.

1.4. Op 3 april 2002 richt verzoekster een aantal bezwaren tot de OVAM. Zij stelt in essentie dat de sanering zal gepaard gaan met vernieling van de tuinaanleg, doch zij vraagt zich af wat er met betrekking tot de heraanleg is voorzien. Bodemsanering vereist volgens verzoekster heraanleg van de plaats in de vorige toestand.

1.5. Met een brief van 28 mei 2002 deelt de OVAM aan verzoekster mee dat het bodemsaneringsproject conform werd verklaard aan de bepalingen van het bodemsaneringsdecreet. De bezwaren en opmerkingen van verzoekster (en nog andere eigenaars) i.v.m. de tuinen werden door de OVAM geëvalueerd. Deze stelt in essentie wettelijk niet verplicht te zijn tot heraanleg van de tuinen, maar zegt een oplossing te zullen zoeken met betrekking tot de vergoeding voor de heraanleg van de percelen. Er zal advies worden gevraagd aan de "hogere overheid".

In het beschikkend gedeelte van het besluit van 28 mei 2002 waarmede de bodemsanering conform werd verklaard staat daarover te lezen :

"Er wordt na ontgraving voorzien in een minimale heraanleg van de percelen. Duidelijkheid zal worden gegeven voor de aanvang van de bodemsaneringswerken".

1.6. Met een beroepschrift van 5 juli 2002 tekent verzoekster bij de Vlaamse minister van leefmilieu en landbouw beroep aan tegen het voormeld besluit van 28 mei 2002. Zij betoogt, kort samengevat, dat in de beslissing van de OVAM slechts zeer summier wordt ingegaan op haar bezwaren i.v.m. de heraanleg van de tuin, en dat zij op dit punt een grote vorm van rechtsonzekerheid creëert. Wat men bijvoorbeeld onder "minimale heraanleg" verstaat wordt niet geconcretiseerd. Er wordt geen duidelijkheid gebracht, en de beslissing wordt dienaangaande eigenlijk vooruitgeschoven naar een onbepaald tijdstip. De overweging inzake de "minimale heraanleg" refereert nergens naar de bestaande feitelijke en juridische toestand van de betrokken percelen. Bovendien is de OVAM gehouden tot de integrale heraanleg van het perceel van verzoekster, en in de bestreden beslissing diende dan ook overwogen te worden dat de OVAM de tuin van verzoekster integraal zal herstellen in de oorspronkelijke toestand. De OVAM besloot immers vrijwillig tot ambtshalve sanering, en alle constitutieve

elementen van zaakwaarneming zijn in het optreden van de OVAM verenigd. Alleszins rust er op de OVAM een schadebeperkingsplicht. In de bestreden beslissing wordt evenwel niet concreet uiteengezet wat er zal gebeuren met de planten, struiken en bloemen van verzoekster.

1.7. Op 26 juli 2002 dient de OVAM bij de adviescommissie bodemsanering een verweerschrift in. Daarin wordt onder meer aangestipt dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de bodemsanering van de verontreinigde gronden enerzijds en de heraanleg van de percelen na de bodemsanering anderzijds. Bodemsanering in de zin van het bodemsaneringsproject beperkt zich tot de behandeling van de vastgestelde bodemverontreiniging op de verontreinigde gronden. De heraanleg van de percelen na de uitvoering van de bodemsanering is weliswaar een belangrijke problematiek, maar maakt geen deel uit van de decretaal geregelde bodemsanering. In casu zou voor het herstel in de oorspronkelijke toestand een herstellvordering moeten worden gericht tegen de saneringsaansprakelijke, doch dit is in casu problematisch. De OVAM is bereid om zelf tussen te komen, doch is daarvoor afhankelijk van een aantal goedkeuringen, en die konden niet worden bekomen vóór de beslissing tot conformverklaring van het bodemsaneringsproject. De toezegging van de OVAM om in elk geval voor een minimale heraanleg in te staan werd om informatieve redenen opgenomen in het beschikkend gedeelte van de conformverklaring, doch zij kan niet op ontvankelijke wijze, en minstens niet op een gegronde wijze betwist worden in het kader van een beroep ex artikel 18 van het bodemsaneringsdecreet. Voorts stipt de OVAM aan dat de ambtshalve bodemsanering door de OVAM gekwalificeerd kan worden als zaakwaarneming waarbij zij de belangen van de vervuiler-aansprakelijke behartigt. De OVAM stipt vervolgens aan dat voorafgaandelijke werken zoals het verwijderen van constructies, beplantingen, e.d.m. eveneens geen deel uitmaken van het bodemsaneringsproject. Zij benadrukt tenslotte nogmaals dat er een definitief akkoord werd bekomen van de Vlaamse minister van leefmilieu en landbouw met betrekking tot de uitgewerkte regeling voor de heraanleg van de percelen na de uitvoering van de bodemsanering.

1.8. Op 5 september 2002 brengt de adviescommissie Bodemsanering een advies uit. Zij stelt voor verzoeksters administratief beroep ongegrond te verklaren. In het advies wordt overwogen wat volgt :

"Overwegende dat artikel 16 van het Bodemsaneringsdecreet bepaalt aan welke voorwaarden een bodemsaneringsproject moet voldoen; dat op basis van een a contrario redenering kan worden besloten dat de heraanleg van de

percelen na de uitvoering van de saneringswerken niet dient te worden opgenomen in het bodemsaneringsproject; dat de OVAM bijgevolg terecht het saneringsproject conform de bepalingen van het Bodemsaneringsdecreet heeft verklaard;

Overwegende dat de vraag wie aansprakelijk is voor de kosten van heraanleg van percelen na uitvoering van de saneringswerken, niet het voorwerp kan uitmaken van een beroep tegen de beslissing van OVAM tot conformverklaring van het saneringsproject".

1.9. Op 6 september 2002 wordt de thans bestreden beslissing genomen. Het beroep van verzoekster wordt ongegrond verklaard en het besluit van de OVAM van 28 mei 2002 wordt bevestigd;

2. Discussie

Overwegende dat de verwerende partij terecht stelt dat verzoekster slechts belang heeft bij de schorsing van het bestreden besluit in de mate dat het betrekking heeft op haar perceel, met name het perceel kadastraal gekend als Sint-Amands, 1e afd., sectie B, perceelnr. 394 w4.

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen; dat alleen rekening kan worden gehouden met hetgeen terzake in het verzoekschrift werd uiteengezet en gestaafd;

Overwegende dat verzoekster met betrekking tot het moeilijk te herstellen ernstig nadeel het volgende betoogt :

"(...)

Zoals reeds in het feitenrelaas vermeld, heeft verzoekster op het tuingedeelte van het kwestieuze perceel grond gedurende jaren zeer intensief, zowel naar arbeid, tijd als geld, geïnvesteerd in de aanleg en verfraaiing ervan. Zo heeft zij onder meer gezorgd voor rijkelijke beplanting van het overgrote deel van het desbetreffende perceel met diverse soms zeer dure plantensoorten, struiken en bloemen, verder heeft zij gezorgd voor de aanleg van een siergazon, het optrekken van een tuinhuis e.d.m. Bij de sanering is weliswaar voorzien dat bepaalde constructies (klinkers, tuinhuisjes, schommels, BBQ's, enz) zullen worden opgeslagen in waterdichte containers of in een stockageruimte, maar in de bestreden beslissing wordt nergens concreet uiteengezet wat er voorafgaand aan, tijdens en na de bodemsane-

ringswerken zal geschieden met de planten, struiken en bloemen. Deze planten, struiken en bloemen, zullen bijgevolg samen met de jarenlange noeste arbeid die verzoekster in de aanleg van haar tuin heeft gestoken, door de sanering vernietigd worden.

Het spreekt voor zich dat dit een ernstig nadeel is voor verzoekster, minstens dat zij dit als een ernstig nadeel aanvoelt. De vernietiging van de planten, bloemen en struiken is per definitie een nadeel dat niet hersteld kan worden. De vernietiging staat het herstel immers in de weg.

Er is echter meer. Wanneer de planten, struiken en bloemen in de tuin van verzoekster zullen verwijderd en vernietigd zijn, heeft zij geen belang meer in onderhavige procedure. Het belang van verzoekster heeft immers betrekking op de door haar getrachtte instandhouding van de planten, struiken en bloemen in haar tuin. De vernietiging van deze planten, struiken en bloemen brengt eveneens het verlies van het belang in haar hoofdte met zich mee. Het besluit van OVAM van 28 mei 2002 waarbij de OVAM beslist dat het bodemsaneringsproject 'Bodemsaneringsproject vast deel van de bodem Site 'Kouterwijk'-00/04875/AV' conform wordt verklaard stelt op pagina 20 onder artikel 3 uitdrukkelijk dat de bodemsaneringswerken vóór mei 2003 moeten worden aangevat. De grondsanering zou volgens datzelfde besluit, pagina 10, 2° alinea de eerste fase uitmaken. Concluderend kan verzoekster hieruit opmaken dat de sanering van haar grond spoedig een aanvang zal nemen. Gezien de dreigende sanering, is het aannemelijk dat de planten, struiken en bloemen vernietigd zullen zijn, vooraleer Uw Raad een uitspraak zou doen in haar vernietigingscontentieux. Verzoekster zou aldus haar belang verliezen vooraleer Uw Raad tot een uitspraak zou komen. Ook om deze redenen is het nadeel dat verzoekster dreigt te leiden ernstig en moeilijk te herstellen, en is een vordering tot schorsing noodzakelijk";

Overwegende dat de verwerende partij daar in essentie tegenover stelt dat de aangevoerde nadelen niet voortvloeien uit de voorlopige tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, maar wel uit de bepalingen van het bodemsaneringsdecreet van 22 februari 1995 en uit het besluit van de Vlaamse regering van 5 maart 1996 houdende Vlaams reglement betreffende de bodemsanering; dat zij nog laat opmerken dat de heraanleg van de tuin een louter financieel nadeel is en dus in principe herstelbaar;

Overwegende dat niet wordt betwist dat een bodemsanering moet worden uitgevoerd; dat dergelijke bodemsanering met grondafraving onvermijdelijk meebrengt dat beplantingen, afsluitingen, tuinhokjes, klinkers, e.d.m. moeten worden verwijderd; dat de bestreden beslissing inderdaad niet in een expliciete regeling voorziet omtrent de verwijdering, de bewaring en het opnieuw aanplanten van de planten in verzoeksters tuin; dat de mogelijkheid niet is uitgesloten dat verzoekster de planten voorlopig elders bewaart om ze nadien weer te planten; dat het bijgevolg niet zo vanzelfsprekend is dat de planten door de bodemsanering zullen vernietigd worden; dat bovendien het moeilijk te herstellen ernstig nadeel eerder voortvloeit uit de bepalingen van het bodemsane-

ringsdecreet en niet zozeer uit de bestreden beslissing, nu er geen decretale verplichting bestaat dat de sanerende overheid de percelen na ambtshalve sanering opnieuw inricht;

Overwegende dat niet is voldaan aan de tweede door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State opgelegde voorwaarde; dat de vordering tot schorsing moet worden verworpen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op drie april tweeduizend en drie, door :

de H.	E. BREWAEYS,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

E. BREWAEYS.